

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Педагогічний факультет
Кафедра теорії та методики дошкільної та початкової освіти

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ «STORY COVES» ПІД ЧАС
ФОРМУВАННЯ У ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ
НАВИЧОК СЮЖЕТОСКЛАДАННЯ

Кваліфікаційна робота (проект)
на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»

Виконав: здобувач (ка) 2 курсу, 212м групи
Спеціальності: 012 Дошкільна освіта
Освітньо-професійної (наукової)
програми: Дошкільна освіта
Дудка Аліна Сергіївна
Керівник: доктор філософії,
Бальоха Альона Сергіївна
Рецензент Ібайдуллаєва І.М., вихователь
методист Херсонської початкової школи № 7
Херсонської міської ради

Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи формування у дітей середнього дошкільного віку навичок сюжетоскладання з використанням технології «Story cobes».....	6
1.1. Реалізація функції зв'язного мовлення і сюжетоскладання у монологі.....	6
1.2. Вербальні ігри в практиці роботи ЗДО.....	10
1.3. Сутність технології «Story cobes».....	13
РОЗДІЛ 2. Експериментально-дослідна робота щодо використання технології «Story cobes» під час формування у дітей середнього дошкільного віку навичок сюжетоскладання».....	17
2.1. Стан проблеми в сучасному просторі дошкільної освіти (констатувальний етап).....	17
2.2. Особливості використання технології «Story cobes» у контексті дослідження (методичні рекомендації).....	20
ВИСНОВКИ.....	26
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	28
ДОДАТКИ.....	32
Додаток А. Зразки кубиків історій.....	32
Додаток Б. Шаблони для виготовлення кубиків історій власноруч.....	33
Додаток В. Кодекс академічної доброчесності.....	40

ВСТУП

Актуальність дослідження. Розвиток мовлення дітей дошкільного віку є однією з ключових проблем сучасної дошкільної лінгводидактики. Її актуальність зумовлено пріоритетними напрямами Законів України «Про дошкільну освіту», «Про освіту», Базовим компонентом дошкільної освіти, «Комплексними заходами щодо всебічного розвитку і функціонування української мови», що спрямовані на покращення та модернізацію дошкільної освіти, оновлення її змісту, вдосконалення методів, форм і технологій навчання дошкільників рідної мови, розвитку їх культури мовлення та спілкування.

Проблеми розвитку монологічного мовлення дітей є предметом дослідження А.М.Богущ, Н.В.Водолаги, С.В.Ласунової, Н.І.Луцан, Л.І.Фесенко та ін.

Зазначимо, що хоча роль ігрової діяльності завжди була в центрі уваги педагогічної науки, її лінгвістичний аспект щодо розвитку мовлення обмежувався дослідженням сюжетно-рольових (В.Г. Захарченко) та словесних ігор (Н.І. Луцан).

У сучасному освітньому процесі дошкільного закладу з'явилося багато нових ефективних технологій розвитку мовлення. Одна з них – технологія «Кубики історій» або «Story cubes». Її специфіка розкрита в працях Н.В. Гавриш, К.Л. Крутій.

Здатність дитини використовувати в ігровій діяльності мовленнєві висловлювання позитивно впливають на емоційні почуття їхньої життєдіяльності і в той самий час активізує на максимум мовлення дітей. Використання технології «Story cubes» не є новою в практиці закладів дошкільної освіти, однак використання її саме у процесі формування навичок сюжетоскладання у дітей середнього дошкільного віку залишається не розкритим у повній мірі. Усе вищезазначене й обумовило вибір теми нашого дослідження «Використання технології «Story cubes» під час формування у дітей середнього дошкільного віку навичок сюжетоскладання».

Мета дослідження – науково обґрунтувати й експериментально перевірити ефективність використання технології «Story cobes» під час формування у дітей середнього дошкільного віку навичок сюжетоскладання.

На підставі мети було визначено наступні завдання дослідження:

1. Аналізувати науково-методичну літературу і з'ясувати сутність і характеристику дефініцій «монолог», «сюжетоскладання», «гра», «мовленнєво-ігрова діяльність», «зв'язне мовлення», «вербальні ігри».

2. Охарактеризувати критерії, показники та рівні сформованості у дітей середнього дошкільного віку навичок сюжетоскладання

3. Визначити методичні основи технології «Story cobes» під час формування навичок сюжетоскладання дітей у сучасному просторі дошкільної освіти.

4. Розробити методичні рекомендації.

Об'єкт дослідження – процес формування навичок сюжетоскладання дітей середнього дошкільного віку.

Предмет дослідження – використання технології «Story cobes» у процесі формування навичок сюжетоскладання дошкільників.

Для вирішення поставлених завдань використано такі методи дослідження: системний аналіз психологічної, філософської, методичної, педагогічної, лінгвістичної, навчально-методичної, лінгводидактичної літератури та програмно-методичних матеріалів з проблеми щодо впровадження технології «Story cobes» задля визначення предмета, об'єкта та реалізації завдань дослідження.

Наукова новизна одержаних результатів дослідження полягає в аналізі та узагальненні можливостей технології «Story cobes» для формування навичок сюжетоскладання дошкільників.

Практичне значення одержаних результатів .

Апробація результатів дослідження. Теоретичні результати дослідження обговорювалися на студентських наукових конференціях, було, також, розглянуто на засіданнях кафедри теорії та методики дошкільної та початкової

освіти Херсонського державного університету, та висвітлені у публікації електронного альманаху «Магістерські студії».

Структура дослідження: кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи формування у дітей середнього дошкільного віку навичок сюжетоскладання за технологією «Story cubes»

1.1. Реалізація функції зв'язного мовлення у монологі

Головну роль процесу мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку посідає розвиток зв'язного мовлення. Доведено, що не слова, а речення - комунікативна одиниця мовлення.

Аналізуючи мовленнєву діяльність, лінгводидакти виділили її основні види: слухання, читання, говоріння, та письмо. Навчання усного та писемного мовлення є розвитком зв'язного мовлення. Зв'язне мовлення – це процес мовленнєвої діяльності певний її продукт[4, с.205].

У новому тлумачному словнику української мови (ред. В. Єременко, О. Сліпушко, 1999) слово „зв'язний” пояснюється як послідовний, логічний хід думок [25, с.133].

Завдання розвитку зв'язного мовлення займає провідне місце в системі роботи з розвитку мовлення у закладі дошкільної освіти. Навчання зв'язного мовлення - це водночас і мета, і засіб практичного оволодіння мовою. Зв'язне мовлення має неабияке значення для розвитку інтелекту, самосвідомості дошкільника, воно дуже позитивно впливає на формування важливих особистісних якостей: комунікабельність, ініціативність, доброзичливість, компетентність і креативність. Завдяки добре розвиненому зв'язному мовленню дитина вчиться чітко мислити, встановлювати контакти з оточуючими, ініціювати її власні ідеї та брати участь у різних видах дитячої творчості[8, с.192].

В опануванні мовленнєвими навичками дитина проходить шлях від частини до цілого: від окремих не поєднаних між собою слів до їх з'єднання (двох або трьох слів), а далі до простих фраз та більш складних речень. Кінцевий етап зв'язного мовлення - здатність складати кілька речень, що об'єднано загальним змістом.

Сучасна лінгвістика та лінгводидактика розглядають визначення поняття “зв'язне мовлення” у двох напрямках - як процес самостійного створення зв'язного висловлювання і як продукт саме мовлення (текст чи дискурс). Зв'язне мовлення визначено як єдине смислове і структурне ціле, яке складається з відрізків, що тематично та логічно пов'язані між собою і відбиває усі важливі сторони свого предметного власного змісту (Л. Виготський, А. Богущ, І. Зимня, М. Жинкін, О. Леонтьєв) [6, с.78].

У створенні мовленнєвого продукту більшість науковців виокремлюють особистісний та діяльнісний компоненти. Діяльнісний компонент зумовлено процесами створення та сприймання повідомлень, регуляції і контролю власної мовленнєвої діяльності. Особистісний, що в мовленні дитина виявляє свою індивідуальність - свій характер, темперамент та рівень загальної культури.

Психологічна природа зв'язного висловлювання та мовлення, їх механізми та процес становлення проаналізовано багатьма вченими, які за основу породження зв'язного висловлювання висувають мотивацію, адже вона - імпульс для всього мовотворення. Предмет та мета будь-якого висловлювання визначають логічну послідовність та його синтаксичне оформлення. Визначне місце у монологі займає добір слів, що є потрібними для побудови зв'язного висловлювання. Добір слів регульовано системою певних правил, тобто він має бути підпорядкованим загальним за-кономірностям побудови тексту [13, с.38].

Визначаючи способи формування дитячого мовлення, спеціалісти з лінгводидактики акцентували увагу на творчому характері за-своєння дітьми рідної мови. Побудова монологу вимагає від дошкільників вияву творчої ініціативи, вміння продумати зміст свого висловлювання, правильності його оформлення. Мовленнєве висловлювання вимагає внутрішнього програмування та зовнішньої мовленнєвої діяльності, під час якої дитина спирається на внутрішню схему, синтаксичну модель, яка дає їй змогу будувати висловлювання потрібної якості. Це пояснюється важливістю

виокремлен-ня завдань, спрямованих на формування таких якостей самостійного зв'язного висловлювання, як цілісність, змістовність, образність, логічна послідовність, креативність. Означені якості зв'язного висловлювання потрібно цілеспрямовано розвивати.

Зв'язним мовленням виконується низка важливих функцій, головною з яких є комунікативна, що реалізовано у двох основних формах - діалог та монолог. Кожна з них має свої особливості, що зумовлюють зміст та характер методики їх формування.

Діалог - форма мовної комунікації, учасники якої обмінюються репліками-висловлюваннями [18, с. 110]. Діалогом називається, також, слухання та промовляння здебільшого неповних, невеликих, речень простої будови, якими співрозмовники обмінюються один з одним. Відбувається у заданій ситуації та супроводжується виразною інтонацією, мімікою та жестами.

Монолог - мовленнєве висловлювання однієї людини, орієнтоване на сприймання іншими людьми, що не передбачає безпосереднього та миттєвого відгуку слухачів. Орієнтація на слухача вимагає змістовності мовлення та зрозумілості, адже інформація, яку вислює мовець невідома іншим[25, с.202].

До характеристик монологу належать: переважно застосування літературної лексики; розгорнутість всіх висловлювань; на-явність складних синтаксичних конструкцій; чітке граматичне оформлення; певна завершеність. Мовець частіше використовує інтонаційні та позамовні засоби виразності, проте, оскільки монолог менш емоційний на відміну від діалогу, вони відіграють другорядну роль.

Монолог - основний засіб логічного та послідовного організованого повідомлення. Монологічне мовлення вимагає тривалої внутрішньої підготовки, зосередження на головному, попередньо-го обдумування, вміння користуватися доречними для конкретного випадку мовними засобами.

Аналізуючи мовлення дитини, дослідники вважають, що воно може бути ситуативним (що пов'язане із конкретною ситуацією) та контекстовим (зміст котрого зрозумілий із контексту самого висловлювання). У ситуативному мовленні дитина повинна активно застосовувати міміку, жести, вигуки, вказівні займенники, а в контекстовому - будувати власні висловлювання без безпосереднього сприймання нею конкретної ситуації, з опором лише на мовні засоби[28, с.17].

На розвиток зв'язного мовлення у середньому дошкільному віці значно впливає активізація словника, обсяг якого досягає 2,5 тис. слів у цей період. Висловлювання дошкільників в цьому віці стають послідовними та розгорнутими, хоча залишаються ще досі недосконалими. У цьому віці відбувається інтенсивний розвиток контекстового мовлення. Однак відчуваються труднощі у правильному доборі слів, виборі теми та сюжету свого власного висловлювання, формальний зв'язок переважає між реченнями в тексті.

У середньому дошкільному віці діти оволодівають навичками простого переказу та розповіді. Але вони потребують активної допомоги з боку дорослого при переказі знайомої казки, коли складають коротенькі розповіді за картинками чи іграшками[40, с.282].

Сюжетоскладанням називають розвиток умінь дітей дошкільного віку не лише виокремлювати, а й позначати цілісні події заданого сюжету, об'єднувати ці події певним чином та узгоджувати в грі з партнером; це особливий спосіб організації гри із вагомим мовленнєвим навантаженням [24, с.69].

Колективне сюжетоскладання - здійснення зазначених вище умінь та навичок під прямим керівництвом педагога, але методом командної роботи. Вчені як, Л.Фурміна, Ю.Косенко, Ю.Перенчук відзначали творчі прояви дітей, їх значний творчий потенціал у процесі сюжетоскладання, відтворення текстів знайомих літературних творів. У працях Н.Гавриш, А.Богущ, Л.Таніної, Т.Постоян, О.Ушакової та ін. доведено, що самостійна активна мовленнєва

практика дітей являється оптимальною умовою задля формування їхнього монологічного мовлення. Це забезпечує максимальне використання мовленнєво-творчого потенціалу дошкільників[34, с.11].

Сюжетоскладанню, також, присвячено комплексне дослідження, що здійснено під керівництвом Ушакової О. Досліджувались: особливості формування мовленнєвої структури висловлювання, взаємозв'язок сприймання текстів літературних творів і словесної творчості(Л.Таніна); вплив фразеологізмів та малих форм фольклору на розвиток образності мовлення дошкільників у їх самостійних висловлюваннях (Н.Гавриш) передумови для розвитку мовлення дітей молодшого дошкільного віку (Л.Шадріна)[34, с.13].

Особливості розвитку зв'язного мовлення та сюжетоскладання на різних етапах розвитку визначають характер дій педагогів, що спрямовані на формування мовлення дошкільників.

Отже, сюжетоскладання - це складніший, довільний, організований вид мовлення, який потребує спеціального навчання. Щоб досягти ефективного формування навички сюжетоскладання, слід систематично і цілеспрямовано працювати над досконалістю звуковимови, збагаченням словника, граматичною будовою мовлення.

1.2. Вербальні ігри в практиці роботи ЗДО

Виокремлюють у самостійну групу словесні ігри у дошкільній педагогіці (О.І.Сорокіна, А.К.Бондаренко, А.І.Максаков, Є.І.Удальцова, Г.А.Тумакова, Г.С.Швайко та ін.). У педагогічних джерелах, на жаль відсутнє визначення словесної гри. Подано характеристику словесної гри найбільш повно у роботах А.К.Бондаренко [20].

Вона пов'язує словесні ігри з інтелектуальним розвитком дошкільника і зокрема, з розвитком мислення. Автором зазначено, що словесні ігри спрямовано передусім на "розвиток самостійності, розумової діяльності й

активності мислення" [20: 4]. У словесних дидактичних іграх діти дошкільного віку вчаться діяти з предметами, котрих у цей момент не сприймають, вони оперують тільки уявленнями про ці предмети. Словесна гра вимагає від дітей використання знань набутих раніше, у нових умовах, зв'язках та відношеннях. У словесних іграх дошкільник вирішує сам різноманітні мисленнєві та мовленнєві завдання: описує предмети, відгадує за ознаками схожості й відмінності, за описом, групує предмети за різними ознаками, властивостями, складає різноманітні розповіді, тощо.

Визначимо поняття "словесна гра". Словесна гра - це гра, зміст якої наповнює мовленнєве висловлювання; засіб реалізації ігрового задуму та ігрової дії - слово; результатом гри є породження нестандартного, нового висловлювання, тобто тексту (фраза, слово, речення, розповідь, судження). Така гра можлива тільки, якщо за основу взято попередній досвід дитини. Словесні ігри реалізують важливий мето-дологічний принцип єдності мови, мислення і мовлення. У словесних іграх вирішуються не тільки мисленнєві завдання, а й такі мовленнєві: Збагачення словника, його уточнення та активізація, виховання звукової культури мовлення, розвиток зв'язного мовлення, формування граматичної правильності мовлення.

Із словесними іграми в лінгвістичній і лінгводидактичній літературі виділяють термін "вербальні" ігри. З'ясуємо сутність вербальної гри. У різних словниках феномен "вербальний" використовують для позначення різних форм знакового матеріалу, також саме процесів оволодіння та оперування цим матеріалом. На жаль, нами не знайдено, ні у лінгводидактичній, ні у психолого-педагогічній літературі визначення вербальної гри, попри те, що цей термін вже багато часу існує у науковому обігу.[9, с.52]

Вербальні ігри - це такі словесні ігри, що спрямовані на вирішення безпосередньо мовленнєвих завдань, змістом котрих виступає саме зв'язне мовлення, мовленнєві вислови різного типу та характеру (опис, розповідь, міркування та пояснення), які побудовані за змістом художніх текстів.

Вербальні ігри науковцями поділено на дві великі групи - це репродуктивні і творчі ігри (Рис. 1.1)[9, с.52].

Вербальні репродуктивні ігри - відтворювального характеру, тобто ігри, в котрих дітьми відтворюється зміст (найближче до авторського тексту) одного із знайомих художніх творів (казки, оповідання, пісні, вірша). Наприклад, "Коза і семеро козенят", "Червона шапочка і вовк", "Колобок", "Колосок" тощо.

Репродуктивні вербальні ігри: ігрові мовленнєві вправи за змістом художніх творів, ігри за змістом художніх творів, ігри-драматизації, ігри інсценування, ігрові мовленнєві казкові ситуації.

Під творчими вербальними іграми розуміємо самостійне створення ігрового задуму дітьми, а також сюжету гри за основу якого взято знайомі дітям художні твори. Мається на увазі творча, нестандартна інтерпретація змісту кількох знайомих для дітей казок, небилиць, оповідань тощо.

Творчі вербальні ігри, як це видно зі схеми, це театралізовані ігри, сюжетно-рольові ігри, режисерські та ігри-небувальщини[9, с.53].

Рис. 1.1. Класифікація вербальних ігор

Ми вважаємо, що технологія “Story cubes” може виступати одним з різновидів творчої вербальної гри.

Адже, творча вербальна гра – це насамперед творча інтерпретація змісту знайомого твору, самостійне, імпровізоване створення дітьми ігрового сюжету, задуму гри. Вагоме, особливе місце серед інших ігор посідають ті, що створюються власне дітьми. Називаються вони творчими, через те, що ігрова діяльність має сильно виражений самодіяльний і творчий характер[9, с.58].

Центром творчої гри є наявність уявлюваної ситуації, що створена дитиною на заміну реальної дії відповідно до значень, які вона надає оточуючим предметам.

Завдячуючи ігровій уявлюваній ситуації дитина починає вчитись реально мислити про предмети і дії. Підтверджується творчий характер гри і тим, що дошкільник не копіює оточуючу її дійсність, а, наслідують те, що бачить та комбінує зі своїми уявленнями. Відображення довкілля у цьому випадку відбувається шляхом сприймання на себе певної ігрової ролі. Тому у творчій грі вона реальні предмети замінює іграшками або тими умовними предметами, що наявні, надаючи їм необхідні функції, виконуючи символічні дії.

У творчій грі мовленнєва активність дітей дошкільного віку зростає. Відбувається активне включення дитини у самостійний процес пошуку інформації, завдяки цьому і збагачується словниковий запас і мовлення. Отже, творча гра організовується мовленням, оскільки в процесі дошкільники обмінюються думками та разом планують хід гри. Саме творча вербальна гра надає дитині тільки позитивні емоції, активізує її уяву і фантазію.

1.3. Сутність технології «Story cubes»

Сучасною та нестандартною альтернативою розповідям за картинками та сторителінгу є використання «Story cubes» під час освітніх занять в ЗДО. Кубики «Story cubes», було розроблено ірландським вченим Рорі О'Коннором

у 2004 році. Він являвся тренером з розвитку креативного мислення та творчого вирішення проблем. Незважаючи на те, що в першу чергу, кубики було застосовано як інструмент пошуку нестандартних, незвичайних рішень саме для дорослих, проте через певний проміжок часу вони почали використовуватись для дидактичних ігор та занять з дітьми у процесі занять у закладах дошкільної освіти [9, с. 115].

Набори з кубиками є тематичними. Наразі існують набори по три кубики у кожному: «Звірі», «Медицина», «Кам'яний вік», «Казки», «Космос», «Спорт», «Середньовіччя», «Порятунок» тощо. А також набори із дев'яти кубиків: «Дії», «Фантазія», «Подорожі» тощо. Гра допомагає педагогам урізноманітнити, зробити унікальними методи викладання.

Технологія «Story cubes» являється не тільки корисною, а й максимально цікавою у процесі формування навичок сюжетоскладання. Як у каталозі ТРВЗ на кубиках містяться зображення різних об'єктів, тварин, предметів тощо. Вибір трьох перших кубиків спрямовано на складання зачину; наступні три є основною частиною; останні – кінцівка історії, що складається. Існує й інший варіант для складання сюжету розповіді- він передбачає довільне викидання кубиків, результатом якого є створення сюжету на основі тих варіантів, що випали [7].

Кубики можна застосовувати абсолютно на будь-яких заняттях. Ми пропонували помістити у загадковий капелюх чи «чарівний» мішечок. Кожна дитина-дошкільник має дістати один кубик та обирати одне із зображень на ньому для подальшого спільного обговорення. Дітям пропонують використовувати зображення та асоціації, які він викликає, як допомогу відповіді на поставлене вихователем запитання. Наприклад: Де хотів би побувати, як туди дістатись? Яку казку або героїв казки нагадує зображення на кубіку? Які враження (емоції) викликає дане зображення? Який чарівний предмет нагадує намальоване?

Дитина, таким чином, вчиться імпровізувати, розвивається гнучкість мислення, в той момент, коли він поєднує обране зображення зі своєю

відповіддю. Крім того, індивідуальні відповіді вчать дітей висловлювати свою власну думку, допомагають у вивченні і закріпленні нових слів.

Використання «Story cubes» має і подальше збереження історії чи продовження: можна записувати їх(аудіо), знімати(відео) або створювати нотатки; щоб утримувати сюжетну лінію, розвивати пам'ять та увагу, пропонуйте закінчити історію, яку вихователь почав розповідати.

Коротенькі відповіді допомагають дітям опанувати основу культури почуттів. У той самий час діти вчитимуться слухати інших, співпереживати їх почуттям та вибудовувати толерантне ставлення до емоцій інших дітей, людей. На нашу думку, одним із пріоритетних завдань використання зазначеної технології являється сприяння згуртованості групи дітей дошкільного віку.

Такі набори кубиків доцільно використовувати для створення мозкового штурму. За змістом нашої методики дітям пропонується сісти в декілька кіл (групова робота), кожній групі роздають по набору кубиків і ставлять перед ними чітке завдання: вигадати гру, номер, казку, розповідь за сюжетом [10, с.8].

Завдяки такого типу іграм у дітей з'являється основа для різних дискусій та «польоту фантазій». І не тільки на теми, які обмежено певними освітніми напрямками. Важливим аспектом педагогіки є виховання мислячих, розвинених, індивідуальних особистостей, які мають знання в багатьох сферах життя. Методики на кшталт цієї розвивають критичне мислення, а головне вміння швидко вийти з будь-якої проблемної ситуації, допомагають у самоаналізі та розумінні однолітків [9, с. 116].

Мовленнєва активність особистості, її мовна свідомість та самосвідомість, розвивальне мовленнєве середовище є вагомими і дієвими факторами формування мовленнєвої особистості дитини дошкільника. На заняттях зі «Story cubes», дошкільники залучаються до спільної мовленнєвої діяльності, і завдяки цьому формується їх власна індивідуальна мовна свідомість [2, с. 80].

Отже, мовленнєва активність, свідомість та діяльність дошкільників складається із різних видів слухання, мовлення та говоріння, що формують мовленнєві знання, уміння і навички. А в процесі занять з кубиками задіяно всі види аналізаторів: дошкільники торкаються, розглядають зображення, мислять, складають розповіді, історії, фантазують та головне - слухають інших. Саме тому подібні заняття чи ігри являються актуальними, корисними, а головне цікавими у процесі формування навичок сюжетоскладання.

РОЗДІЛ 2. Експериментально-дослідна робота щодо використання технології «Story cubes» під час формування у дітей середнього дошкільного віку навичок сюжетоскладання»

2.1. Стан проблеми в сучасному просторі дошкільної освіти (констатувальний етап)

Мовленнєвий розвиток є стрижневим інструментом, за допомогою якого діти дошкільного віку встановлюють контакт із навколишнім світом, відбувається соціальна адаптація дитини. Однією з важливих умов завершеного, повноцінного мовленнєвого розвитку дошкільника – здатність будувати речення та складати розповіді. [3, с. 382].

Формування мовленнєвої особистості дитини-дошкільника, навичок сюжетоскладання – одна з стрижневих сучасних лінгводидактичних проблем.

На констатувальному етапі дослідження нами були виокремлені критерії та показники навичок сюжетоскладання:

До основних критеріїв оцінки навичок сюжетоскладання дітей середнього віку віднесено:

відповідність змісту сюжету темі: малюнки на кубиках співставляє з темою; дотримується сюжетної лінії.

композиційну цілісність: здатність сформулювати початок розповіді/історії; здатність підвести розповідь до логічного кінця.

образність мовлення: використовує описовість та порівняння за зображеннями кубиків; співставляє вигадані образи зі здобутим чуттєвим досвідом.

Також виділено рівні розвитку монологічного мовлення дітей дошкільного віку під час сюжетоскладання.

Високий рівень характеризується дотриманням відповідності темі та жанру, композиційної цілісності; образністю мовлення; вмінням створювати яскраві, цікаві образи головних персонажів, вмінням передавати їх

своєрідність, індивідуальність за допомогою засобів виразності.

Середній рівень характеризується відповідністю темі та жанру, проте має незначні композиційні порушення. Дошкільники виявляють певний обсяг знань щодо теми, але місцями втрачають змістовність і вимагають стимуляції з боку вихователя.

До низького рівня відносяться діти, у яких сюжетоскладання нагадує відповіді на запитання педагога, без дотримання сюжетної лінії, прояву жанрових особливостей та композиційної структури складеної розповіді.

Експериментальна робота проводилась на базі Херсонського закладу дошкільної освіти № 10 санаторного типу Херсонської міської ради (28 дітей).

На констатувальному етапі нами було використано технологію «Story cubes» на різних заняттях, що дало нам підстави визначити, що дана технологія не використовується вихователями систематично. Це призводить до того, що дітям середнього дошкільного віку складно відразу адаптуватись до нових умов монологічного мовлення. Дітям важко адаптувати зображення до відповідної теми та дотримуватись єдиної сюжетної лінії.

Однак, спостереження довели, що використання визначеної технології сприяє підвищенню пізнавального інтересу дошкільників, стимулює мислення дітей, активізує їх увагу у передчутті нового зображення на кубіку. Що зумовило продовження нашого наукового дослідження.

Дослідження питання сформованості навичок сюжетоскладання у дітей на цьому етапі показало результати, продемонстровані на рисунку 2.1.

Результати засвідчують, що по всіх критеріях сформованості навичок сюжетоскладання у дітей дошкільного віку переважають показники на середньому та низькому рівнях.

Проведена робота стала передумовою розробки підготовчих аспектів до використання технології «Story cubes» з дітьми дошкільного віку.

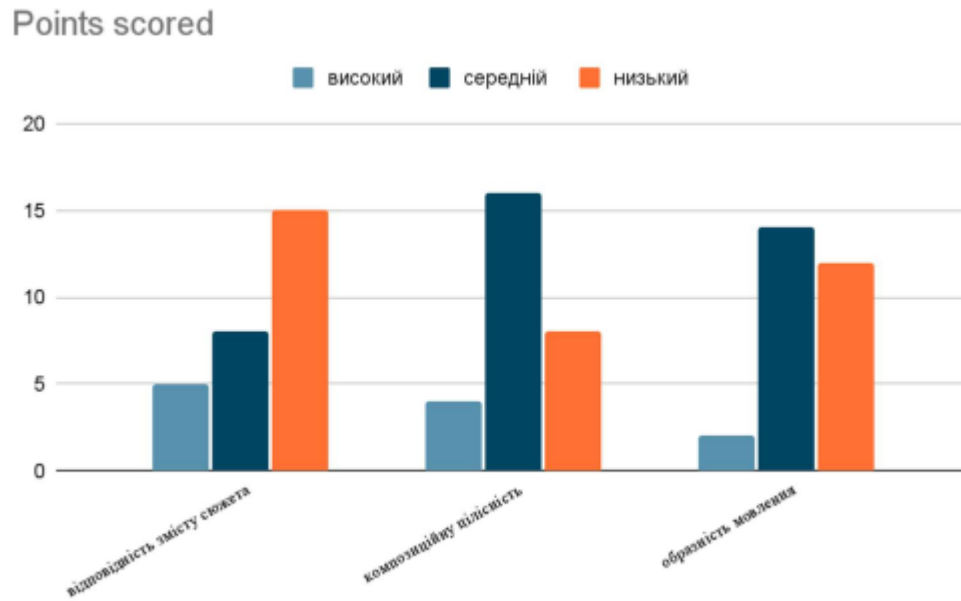

Рис.2.1. Результати сформованості навичок сюжетоскладання дітей середнього дошкільного віку на констатувальному етапі дослідження

Таким чином, щоб ефективно використовувати технологію, потрібно дотримуватися наступних правил: 1. Розповідь може почати вихователь, продемонструвавши приклад та задавши сюжетну лінію. 2. Персонаж або персонажі мають бути добре знайомі дітям та яскраві(їх «фізична» присутність під час розповіді не обов'язкова). 3. Ключовим є тема, на якій зосереджено увагу дітей і яка має дотримуватися до кінця. 4. Для зосередження та підтримання уваги дітей важливо забезпечити оптимальний ритм історії (тобто те, наскільки швидко або повільно вона розвивається). 5. Емоційне наповнення сюжету має наближати її до власного досвіду, аби вони співчували персонажеві, бажали допомоги йому. 6. Діти мають бути учасниками подій, що відбуваються з персонажем і особисто стосується кожного з них. 7. Оповідачу слід змінювати тон, гучність свого голосу. Розповідь тихим ледь чутним голосом, а іноді навіть пошепки, допомагає слухачам глибше сприйняти сюжет, злитися з ним, співпереживати персонажам. 8. Бажано супроводжувати розповідь відповідними мелодіями й звуками (підготовленими заздалегідь).

Такий підхід стимулює дітей до зосередження уваги під час реалізації технології, розвиває монологічне мовлення та здатність працювати в групах.

2.2. Особливості використання технології «Story cubes» у контексті дослідження (методичні рекомендації)

Актуальною тенденцією сучасної системи освіти є перехід від накопичення знань до формування життєво важливих компетентностей. Головним є не обсяг набутих дитиною знань, а вдале поєднання їх з особистісними якостями, трансформування їх у практичну діяльність. Завдання вихователів – створити дошкільникам такі умови, де б вони займали позицію активно діючого суб'єкта освітньої діяльності, а як вже відомо найбільш комфортною умовою для всебічного розвитку дитини виступає розвиток мовленнєвої компетентності та формування навичок сюжетоскладання зокрема.

По об'єктивним причинам, зумовленим введенням воєнного стану по всій Україні з 24 лютого 2022 року, проведення формувального етапу нашого експерименту стало неможливим. Тому нами пропонується методичні рекомендації щодо впровадження технології «Story cubes» в освітній процес закладу дошкільної освіти з метою підвищення якості розвитку зв'язного мовлення дітей середнього дошкільного віку та формування навичок сюжетоскладання. Ми припускаємо, що саме ця технологія при систематичному використанні на різних заняття сприятиме не лише розвитку ключових компетентностей, досліджуваних нами, але й розвиватиме пізнавальний інтерес, мислення, уяву та здатності дітей до критичного мислення, що є передумовою успішного навчання в початковій школі.

Технологія «Story cubes» є новітнім засобом в процесі формування навичок сюжетоскладання. На кубиках зображено різні об'єкти. Перші 3 кубики – це зачин; інші три – основна частина, а останні три – кінцівка. Дітям

пропонується довільно кидати кубики і створювати сюжет на основі тих варіантів, що випали.

Дитина таким чином відпрацьовує навички імпровізації та покращує гнучкість мислення, коли поєднує в єдине ціле обране зображення і свою відповідь, намагається співставляти зображення з визначеною темою, транслювати власну ідею. Окрім цього, саме індивідуальні відповіді допомагають дітям створити і закріпити адекватну самооцінку, а ігрова форма допомагає дітям подолати невпевненість у собі. Адже дошкільникам властиве засвоювання матеріалу через гру, у комфортний для них спосіб.

Кубики доцільно використовувати на будь-якому занятті, що передбачені Базовим компонентом дошкільної освіти: «Особистість дитини», «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Гра дитини», «Мовлення дитини», «Дитина у природному довкіллі», «Дитина в соціумі», «Дитина у світі мистецтва» [1].

«Story cubes» вдало поєднують в собі два компоненти: гру та історію. Саме у такій формі можна простежити, що ефективність виховного та навчального впливу збільшується, і, як наслідок, є запорукою компетентної особистості. Таким чином, через гру дитина будує фундамент для успішного майбутнього. Саме розвиток цих навичок в дитячому віці забезпечує здатність «генерувати «ідеї» і бути новаторами в дорослому віці.

На сьогоднішній день перед нами, освітянами, стоїть головна задача – навчити дітей говорити правильно, впевнено володіти інформацією, творчо її обробляти, чітко передавати свої почуття та емоції, аргументувати свою позицію, а все це передбачено мовленнєвою компетентністю [1] .

Мовленнєва компетентність - здатність дитини продукувати свої звернення, думки, враження тощо в будь-яких формах мовленнєвого висловлювання за допомогою вербальних і невербальних засобів. Мовленнєва компетентність об'єднує в собі фонетичний, лексичний, граматичний, діалогічний, монологічний складники та забезпечує їх взаємозалежність та взаємозумовленість[1, с. 19].

Кращим методом у цьому слугує створення дитиною власної історії, бо історія виконує важливу для людини функцію самопізнання.

Унікальність технології «Story cubes» полягає в тому, що при всій своїй ефективності, історії — це не точні інструменти. Для цієї гри немає жорстких правил, тільки загальні принципи. Кидаємо 9 кубиків, групуємо їх по три, далі по картинках на кубиках вигадуємо історію.

Пропонуємо наступні варіанти використання кубиків:

1. «Одного разу»... (перспективи: 54 зображення на 9 кубиках)
2. Історія навпаки. Обравши назву (тему), викинути декілька кубиків та скласти за логікою дій.
3. Скласти історію, але не озвучувати «тему» (обравши один із символів кубика).
4. «Рорі»-вежа: обрати по кубику з різних наборів, побудувати вежу та створити історію.
5. Змагальний ефект: діти працюючи в команді створюють історію і вежу. Хто швидше, то й перемаже.

На заняттях під час реалізація освітнього напрямку «Дитина в природному довкіллі» пропонуємо наступний варіант використання технології.

Наприклад, розкладаємо у певній послідовності кубики поки вихованці вигадують історію. Після завершення - перемішуємо кубики та даємо можливість дітям відновити історію заново. Так діти можуть вивчати або закріплювати знання про об'єкти природи чи їх взаємозв'язки.

Під час підготовки до природничої прогулянки, вихователь розкладає кубики перед дітьми. Дітям треба подумати, для чого їм можуть знадобитися предмети, які зображені на кожному кубику. Завдання доцільно супроводжувати питанням: «А що б ти взяв з собою на прогулянку?», «Як ми його використаємо?» тощо. Ідеї можна записувати на дошці, фліпчарті тощо.

Для середнього віку бажано використовувати кубики, на гранях якого зображені картинки поєднані за змістом. Наприклад, сонце, квіти, метелик, ліс,

зайчик, гриби (Додаток Б). В залежності від тематики та з метою ускладнення умов гри для цього віку доречним буде займатися з кубиками, зображення якого зовсім різні. Наприклад, книжка, чарівник, принцеса, сонце, ліхтар, м'яч тощо.

Кубики можна використовувати на ранкових зустрічах: дитині можна запропонувати витягнути кубик, і за допомогою зображення, яке витягла розповісти про свій настрій. Інший же варіант такої вправи можна провести під час моменту рефлексії, в кінці заняття, сформулювавши питання: «Що тобі найбільше запам'яталося / сподобалося на занятті?».

Під час виховної роботи: перед дитиною кубики, вона має підібрати зображення, яке передасть його почуття та емоції, відповідь на питання, що передбачені темою виховного заходу.

На заняттях з розвитку зв'язного мовлення. Кубики допомагають закріпити набуті на занятті знання, поглибити їх, і деталізувати їх. Доцільно використовувати на будь-якому етапі заняття.

На початковому: підготувати дітей, ознайомити з метою та темою заняття.

На основному: використовувати як наочний матеріал, проводити вправи різного характеру зі «Story cubes».

На заключному: закріпити знання, повторити матеріал, допомогти дітям відповісти на підсумкові запитання.

Пропонуємо вправи, які можна проводити з кубиками.

Вправа «Ми друзі і це наша історія»: вихователь поміщає всі кубики у мішечок. Разом з дітьми групи придумують, яку назву матиме їх історія. Розпочинає історію педагог з фрази «Одного разу...», потім кожна дитина по черзі дістає кубик з мішечка, і з його допомогою доповнює історію.

Вправа «А що б ти взяв з собою у подорож?»: вихователь розкладає кубики перед дітьми. Дітям треба продумати, які предмети і для чого їм знадобляться, які зображені на кожному кубику та пояснити, чим ці предмети будуть корисними. Ідеї можна записувати.

Вправа «Асоціації»: дитина обирає собі зображення на кубик у і добирає асоціацію.

Також можна варіювати вправу: добирати ознаки предметів. Наприклад, «ялинка» - колюча, зелена, висока тощо.

Вправа «Знайди» (для декількох наборів кубиків): вихователь розкладає набори і дає завдання на знаходження певного зображення. Наприклад, знайди зображення лише на літеру «Ч» (чашка, човен).

Також можна змінити умову вправи і знаходити зображення за певною групою та складати з них речення (якщо зображень багато можна створити історію). Наприклад «Тварини», «Транспорт», «Кухонні предмети».

Вправа «Чи запам'ятав ти?»: вихователь розкладає кубики в певній послідовності, дитина повинна запам'ятати послідовність розкладених кубиків, перемішати і відновити історію.

Вправа «Поміркуй»: вихованцю пропонується витягнути один кубик і використовуючи зображення, яке випало, дати відповідь на питання. Питання можуть бути різного плану, наприклад:

- З якої казки цей предмет або з яким героєм пов'язано?
- Що ти знаєш про це?
- Якби ти був цим героєм, які б у тебе були здібності?

Дітям дуже подобається такий вид роботи. Вони почувають себе співавторами заняття, активними діячами освітнього процесу. У такій формі роботи діти дошкільного віку використовують можливість робити вибір і відстоювати власну позицію, а головне вчаться домовлятися, чути один одного та мати повагу до чужих поглядів.

Отже, можна зробити висновок, що використання вправ і завдань зі «Story cubes» дуже добре розвивають творче та критичне мислення, допомагають дітям середнього дошкільного віку краще зрозуміти себе і однолітків, а це дуже важливо, щоб виховати мислячих особистостей.

За об'єктивних причин наше дослідження потребує подальшого вивчення. Зокрема, реалізація формульованого етапу експерименту дозволила

б довести доцільність та ефективність використання технології «Story cubes» під час формування у дітей середнього дошкільного віку навичок сюжетоскладання. Це матиме продовження в наших подальших дослідженнях.

ВИСНОВКИ

Здійснене дослідження дало змогу нам дійти наступних висновків.

На основі аналізу науково-методичної літератури з'ясували сутність і характеристику дефініцій «монолог», «сюжетоскладання», «гра», «мовленнєво-ігрова діяльність», «вербальні ігри».

Монолог - мовленнєвий процес однієї людини, що орієнтований на сприйняття іншими людьми, яке в свою чергу не передбачає безпосередньої, миттєвої реакції слухачів.

Сюжетоскладання - це процес розвитку умінь дошкільників виокремлювати та позначати вагомі події сюжету, об'єднувати їх певним чином та головне, узгоджувати в грі зі своїм партнером; це спосіб організації гри в більшій мірі з мовленнєвим навантаженням

Гра розглядається як вид колективної діяльності людини(в нашому випадку дитини), у процесі якої відтворюються способи дій в уявній формі з предметами, міжособистісні відносини, культурні надбання людства та норми соціального життя, які характеризують досягнутий історичний рівень розвитку суспільства

Зв'язне мовлен-ня - єдине смислове та структурне ціле, котре складається з пов'язаних між собою (тематично та логічно) відрізків і віддзеркалює усі істотні сторони власного предметного змісту

Мовленнєво - ігрова діяльність - двокомпонентне утворення, основою якого являється розвиток дитячого мовлення засобами гри.

Вербальні ігри - словесні ігри, що є спрямованими на вирішення мовленнєвих завдань, змістом таких ігор виступає безпосередньо зв'язне мовлення(діалогічне, монологічне), мовленнєві висловлювання різного характеру (розповідь, опис, пояснення, міркування), і побудовані за змістом знайомих дітям художніх текстів.

Схарактеризували критерії, показники та рівні сформованості у дітей середнього дошкільного віку навичок сюжетоскладання з використанням

ігрової технології «Story cubes», які містять: відповідність змісту сюжету темі: малюнки на кубиках співставляє з темою; дотримується сюжетної лінії; композиційну цілісність: здатність сформулювати початок розповіді/історії; здатність підвести розповідь до логічного кінця; образність мовлення: використовує описовість та порівняння за зображеннями кубиків; співставляє вигадані образи зі здобутим чуттєвим досвідом.

Також виділено рівні розвитку монологічного мовлення дітей дошкільного віку під час сюжетоскладання такі як : високий, середній, низький.

Виявлено та подано нами методичні основи формування сюжетоскладання дітей за технологією “Story cubes” у сучасному просторі дошкільної освіти у другому розділі.

Оскільки об’єктивні причини не дозволили реалізувати нам формувальний експеримент в повному обсязі, це питання матиме продовження в наших подальших дослідженнях.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

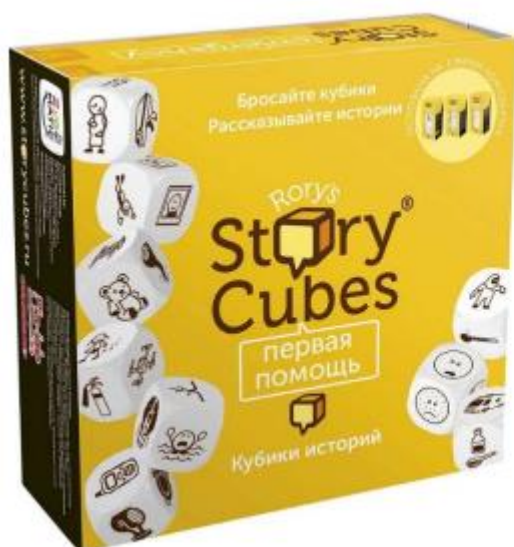
1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні(Державний стандарт дошкільної освіти). Нова редакція від 12.01.2021р.
URL:https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Богуш А. М. Мовленнєвий компонент дошкільної освіти. Х. : Ранок, 2013. 192 с.
3. Богуш А. М., Гавриш Н. В. Розвиток мовлення дошкільників. К. : Генеза, 2013. 160 с.
4. Богуш А. М., Гавриш Н. В. Дошкільна лінгводидактика :За ред. А. М. Богуш. .К. 2011. 704 с.
5. Богуш А. М., Гавриш Н. В. Розвиток мовлення дошкільників. К. : Генеза, 2013. 160 с.
6. Богуш А. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей в ДНЗ. К. : «Слово», 2010. 304 с.
7. Богуш А.М. Перші кроки грамоти: передошкільний вік. К. : Слово, 2013. 424 с.
8. Богуш, А. Методика розвитку мовлення і навчання рідної мови. К. : Слово, 2016 392 с.
9. Богуш А. М., Луцан Н. І. Мовленнєво-ігрова діяльність дошкільників : мовленнєві ігри, ситуації, вправи. Видання друге, доповнене. НАвчальний посібник. - К.: Видавничий Дім "Слово", 2012. - 304 с.
10. Бондаренко А., Сизонова О. Зв'язне мовлення засобами наочного моделювання. Вихователь-методист дошкільного закладу. 2018. № 6. С. 25-33.
11. Дудка А.С. Наукові обрії мовленнєвої особистості дошкільника // Дошкільна освіта: проблеми, пошуки, інновації : Матеріали ІІ Всеукр. наук.-практ. конф., / За заг.ред.Ковшар О.В., Суятинової К.Є. Кривий Ріг : КДПУ, 2019. С.381-385.

12. Дитина: Освітня програма для дітей від 2 до 7 років. - К., 216.- 469 с.
13. Гавриш Н. Розвиток мовлення: розв'язуємо актуальні проблеми. Вихователь-методист дошкільного закладу. 2019. № 3. С. 36-44
14. Гавриш Н., Крутій К. Як змінювалися підходи до розвитку мовлення дітей. Дошкільне виховання. 2019. № 10. С. 7-10.
15. Н.Гавриш, О.Брежнеа, І.Кіндрат, О.Рейпольська. Розумне виховання сучасних дошкільнят (2015). Методичний посібник. Київ: ВД «Слово». 176 с.
16. Горбунова Н. Сучасні наукові підходи до розвитку словника дітей дошкільного віку / Н. Горбунова // Гуманітарні науки. – 2012. – № 2. – С. 46– 52.
17. Зорич Світлана Андріївна.Методичний поради́ник: Використання технології "STORYTELLING" в мовленнєвій діяльності дітей дошкільного віку. м.Ахтирка. 2020р. 35
18. Калмикова Л.О. Формування у дошкільників мовленнєвої діяльності: діагностично-розвивальний комплекс. К. : Слово, 2016. – 384 с.
19. Каплуновська О. Коли, чому та як навчати грамоти дошкільників. Дошкільне виховання. 2016. №10.С. 8-11.
20. Кахаєва Л. Є., Кузнєцова Л. О. Мовленнєвий розвиток/Л.Є. Кахаєва, Л.О. Кузнєцова. –Х. :«Основа», 2014. 143 с.
21. Кондратенко Р.В. Діагностичний супровід розвитку та виховання. Кривий Ріг : КПІ, 2015. 224 с.
- 22.В. О. Корнаушенко. Як використовувати сторітеллінг на уроках: Педагогічна майстерня. 2020. № 9. С. 2–4.
- 23.Курс з креативності.URL:http://gohigher.org/creativity-course?fbclid=IwAR2nztPTgNWcSo-XEg1dG1T_Q5XvHclZjh3fXfHhXG5NTaruKNskgPo27ZE
24. Лопатіна Г. (2013) Методика навчання діалогічного мовлення дітей молодшого дошкільного віку. Дис...канд..пед.наук: 13.00.02. Луганськ. 178 с.

25. Луцан Н.І. Мовленнєво-ігрова діяльність дітей дошкільного віку. Одеса: ПНЦ АПН України СВД М.П.Черкасов, 2005. 319 с.
26. Новий тлумачний словник української мови [Текст] : 42 000 слів: У 4 т.: Для студ. вищих та серед. навч. закл. / уклад. В. Яременко, О. Сліпушко. - К. : Аконт, 1999 . 910 с.
27. Омеляненко А.В. Від тези – до висновку. Дошкільне виховання. 2006. №1. С.10-11.
28. Омеляненко А.В. До питання про навчання старших дошкільників розповіді-роздуму // Зб. наук. пр. Бердянського державного педагогічного університету (Пед.науки). № 4. Бердянськ: БДПУ. 2002. С. 15-22.
29. Полевікова О.Б. Аналіз методичних підходів до мовної освіти дошкільників у контексті словоцентризму. Педагогічні науки. Херсон, 2017. Вип. 75. С.141-146.
30. Полевікова О.Б., Дудик Т.В. Розвиток мовлення за допомогою «Слухання з передбаченням» // The 8th International scientific and practical conference “Perspectives of world science and education” (April 22-24, 2020) CPN Publishing Group, Osaka, Japan. 2020. P. 755-763.
31. Полевікова О.Б., Шурда Ж.І. Мовленнєва особистість у просторі дошкільця // The 12th International conference “Science and society” (June 7, 2019) Accent Graphics Communications & Publishing, Hamilton, Canada. 2019. P.77-87.
32. Полевікова О.Б. Діагностика мовленнєвого розвитку дітей на засадах словоцентричного підходу. Науковий вісник Кременецького обласного гуманітарно-педагогічного інституту ім.Тараса Шевченка. Серія : Педагогіка. Кременець: ВЦ КОГПІ ім.Тараса Шевченка, 2014. Вип. 3. С. 132-139.
33. Полевікова О.Б., Овсянікова К.В. Обґрунтування ефективності використання методу наочного моделювання в мовленнєвому розвитку дошкільника / О.Б.Полевікова, К.В.Овсянікова // The 6th International

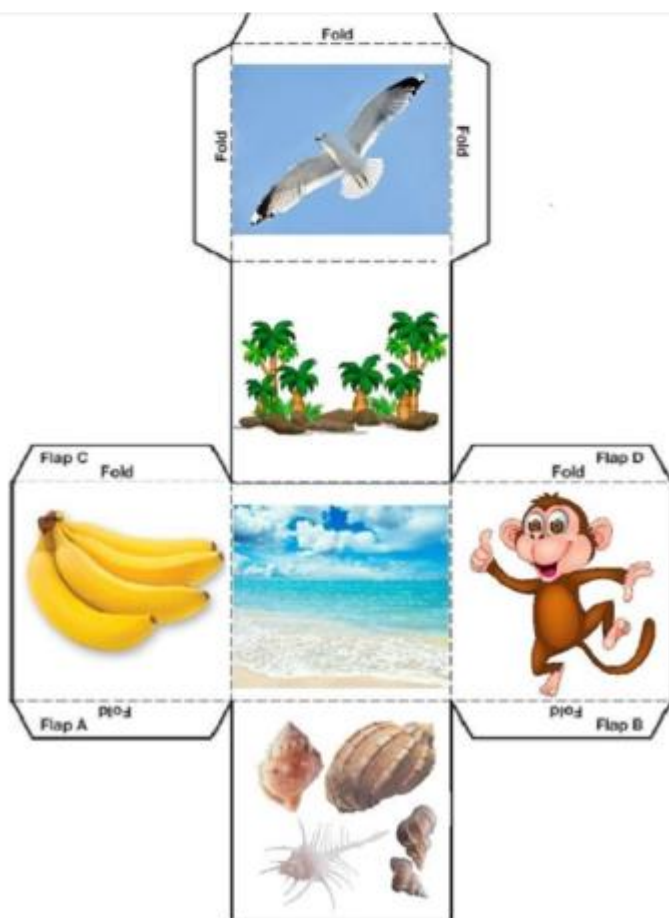
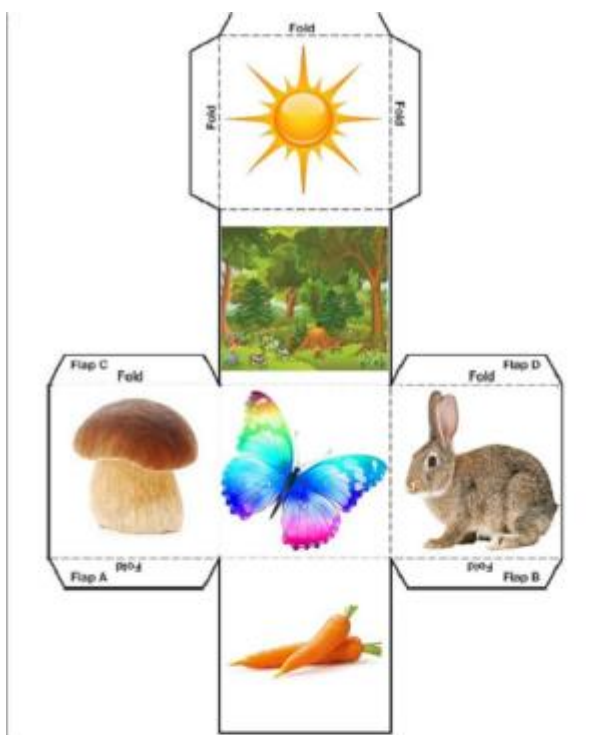
- scientific and practical conference “Fundamental and applied research in the 26 modern world” (January 20-22, 2021) BoScience Publisher, Boston, USA. 2021. P. 709-714.
34. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / О.І. Білан, Л.М. Возна, О.Л. Максименко та ін. – Тернопіль : Мандрівець, 2012. 264 с
35. Пяцько, Н. В. Розвиток монологічного мовлення дошкільників за технологією колективного сюжетоскладання. кваліфікаційна робота на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр» / Н. В. Пяцько ; наук. керівник, к.пед.н., доц. О. Б. Полєвікова ; Міністерство освіти і науки України ; Херсонський держ. ун-т, Педагогічний ф-т, Кафедра теорії та методики дошкільної та початкової освіти. Херсон : ХДУ, 2021. 46 с.
URL:http://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/handle/123456789/14240/Piatko_pdf_2021.pdf?sequence=1&isAllowed=y
36. Розвиток критичного мислення у дітей. URL:
<http://vspu.edu.ua/content/hot/rej/doc2/a1.pdf>.
37. Савчин М.В. Педагогічна психологія : навч. посіб. К. : Академвидав, 2007. 424 с.
38. Словник-довідник з української лінгводидактики / За ред. М. Пентилюк. К. : Ленвіт, 2015. 320 с.
39. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології і педагогіки : навч. посіб. К. : Академвидав, 2006. 520 с.
40. Трифонова О.С. Теоретико-методичні засади формування мовленнєвої особистості дітей. Одеса : ПП Жовтий. 2013. 484 с.
41. Швець, Я. Кубики історій. Інтеграція інноваційної освітньої методики «Rory's Story Cubes»: Методист. 2020. № 7/8. С. 112-119.
42. Швень Ярослава. Інноваційна методика творчо-пізнавальної діяльності особистості «Rory's Story Cubes: науково-методична розробка: Київ, 2020, 10 с.

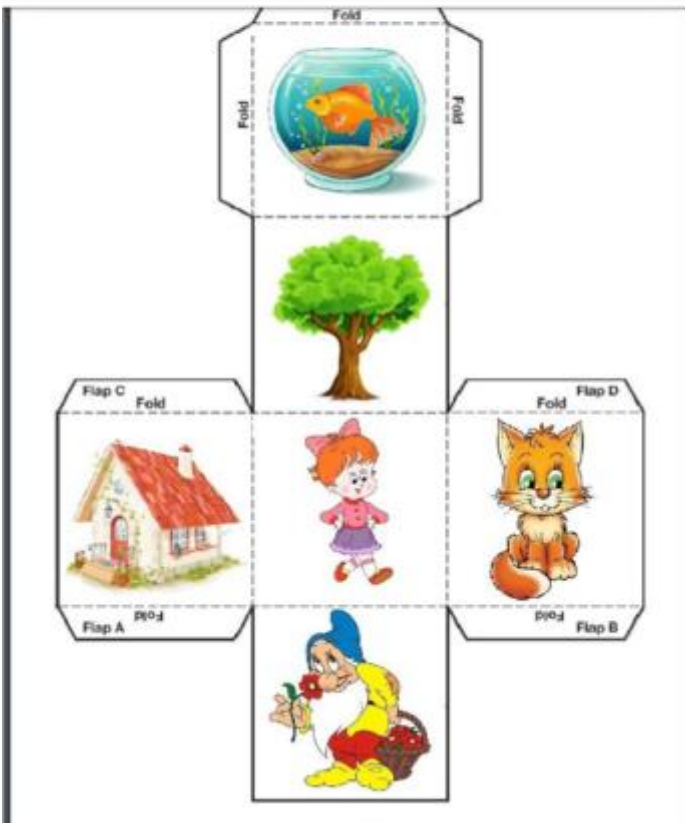
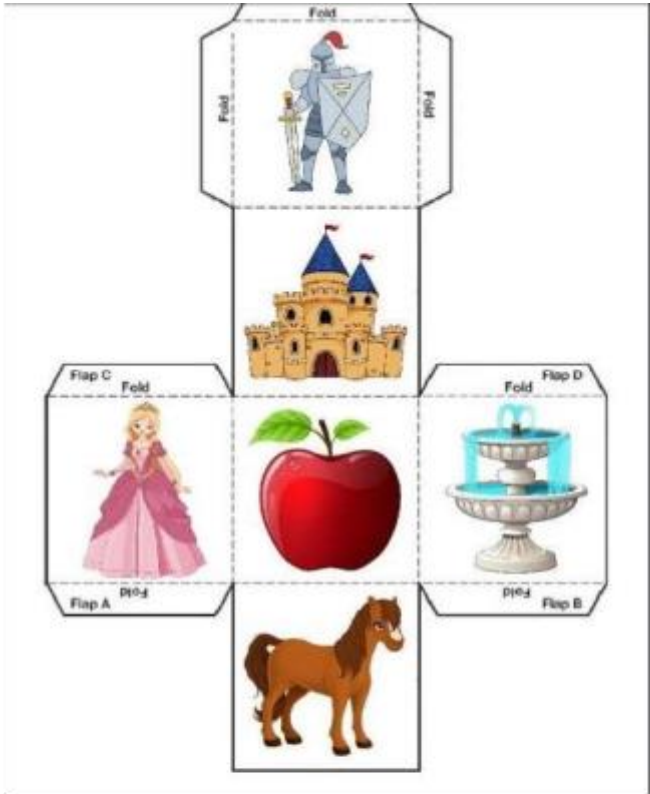
Зразки кубиків історій

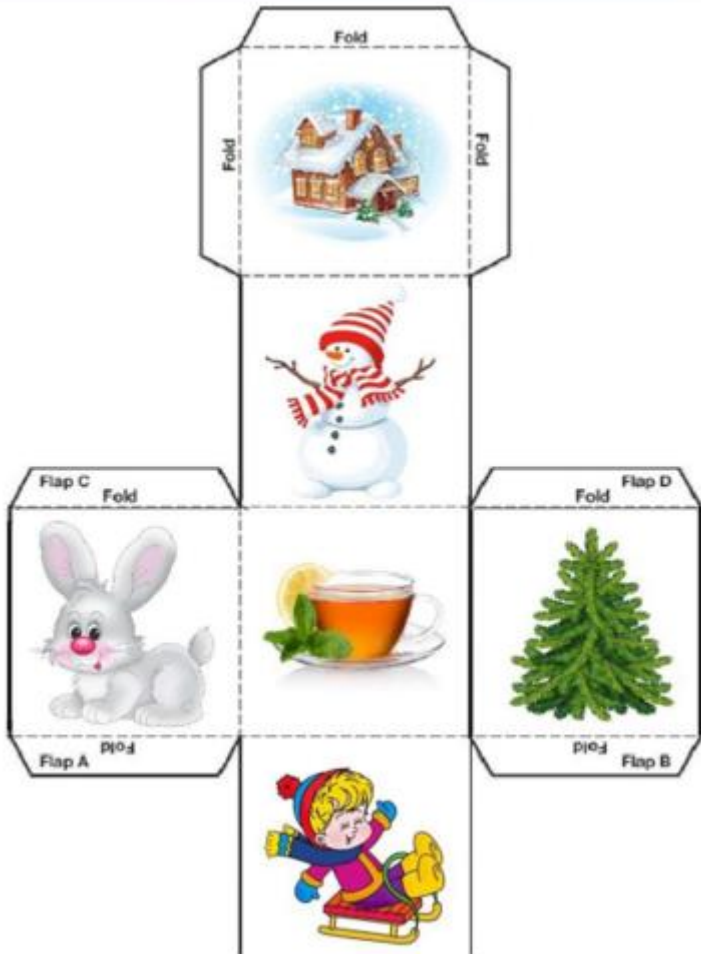
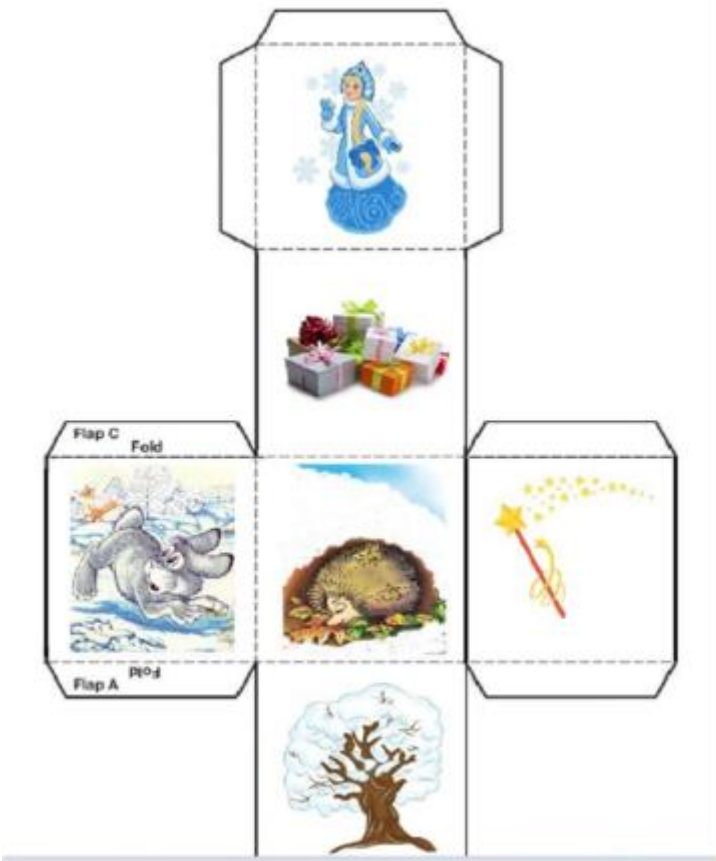

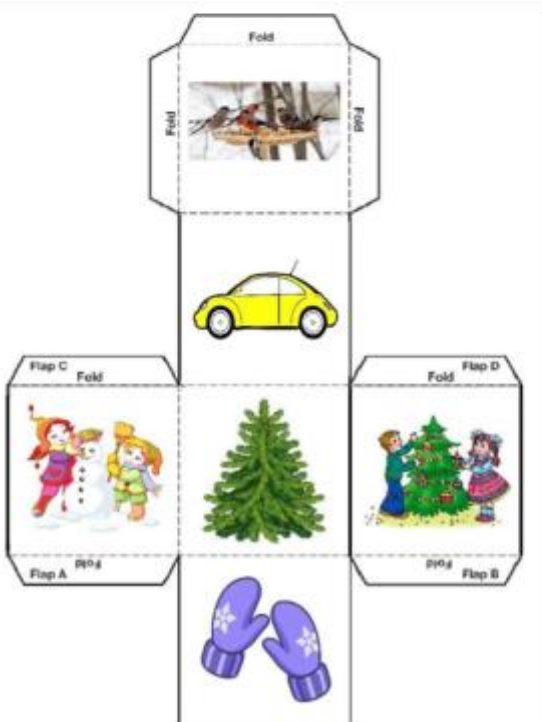
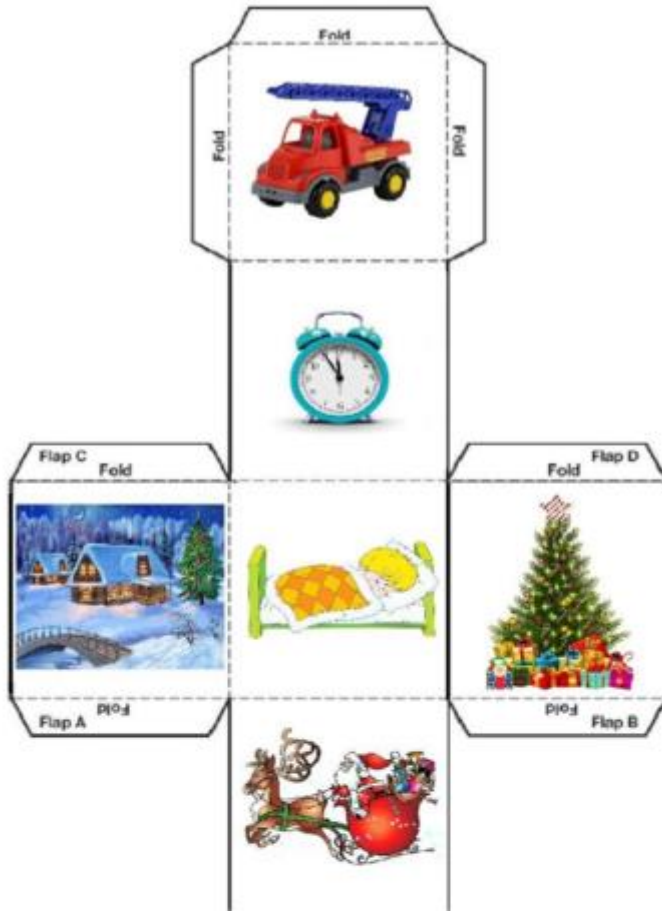
ДОДАТОК Б

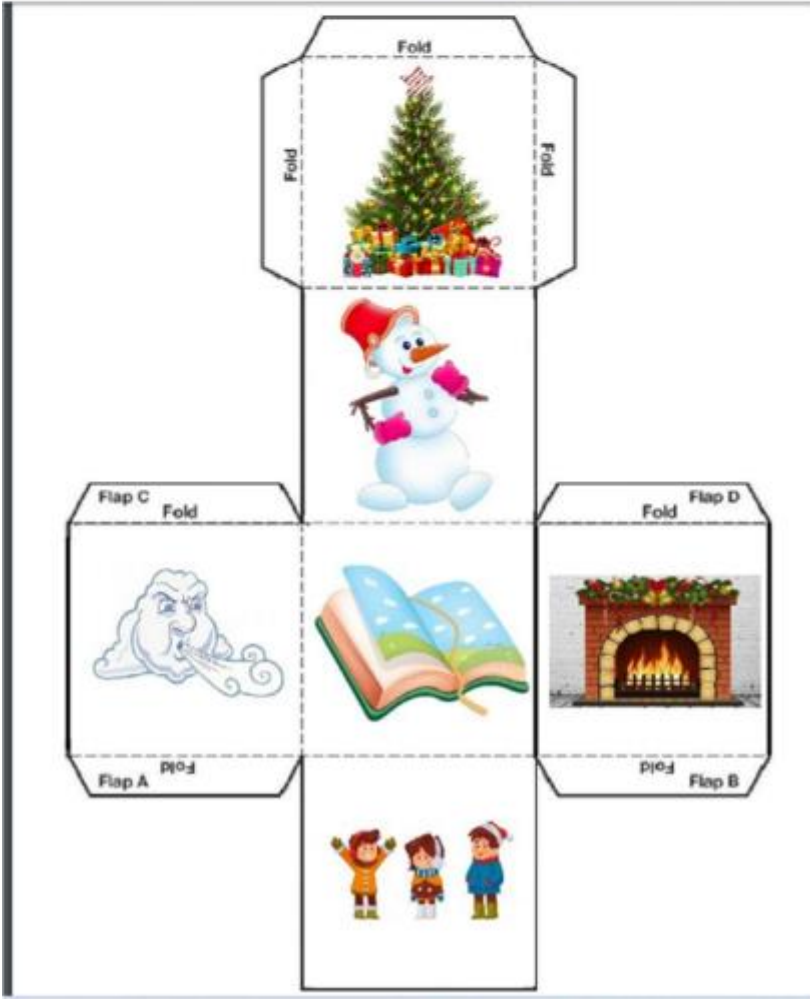
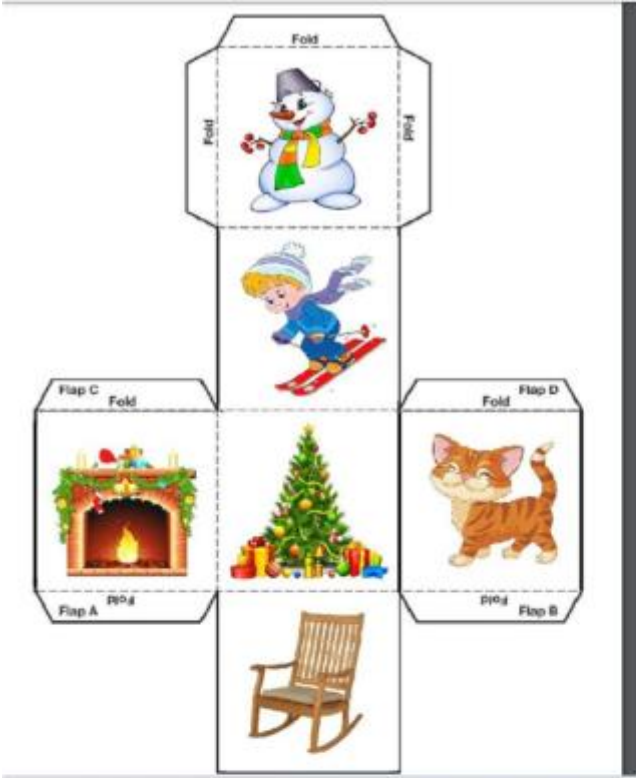
Шаблони для виготовлення кубиків історій власноруч

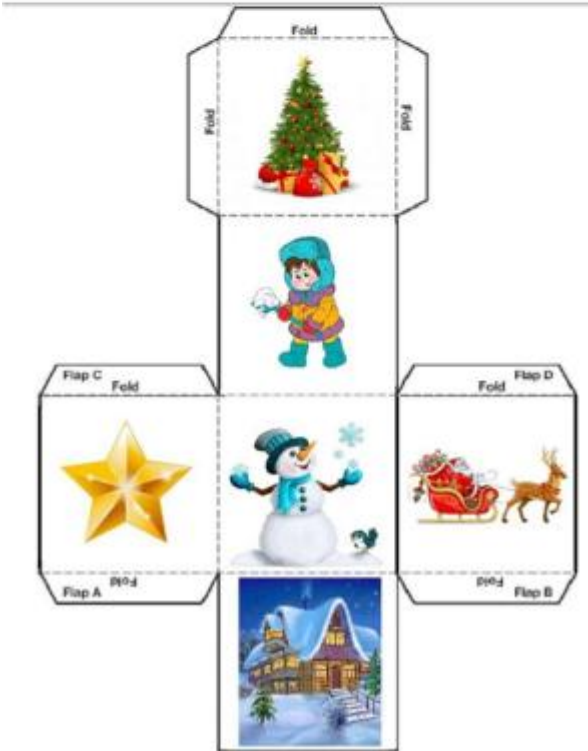
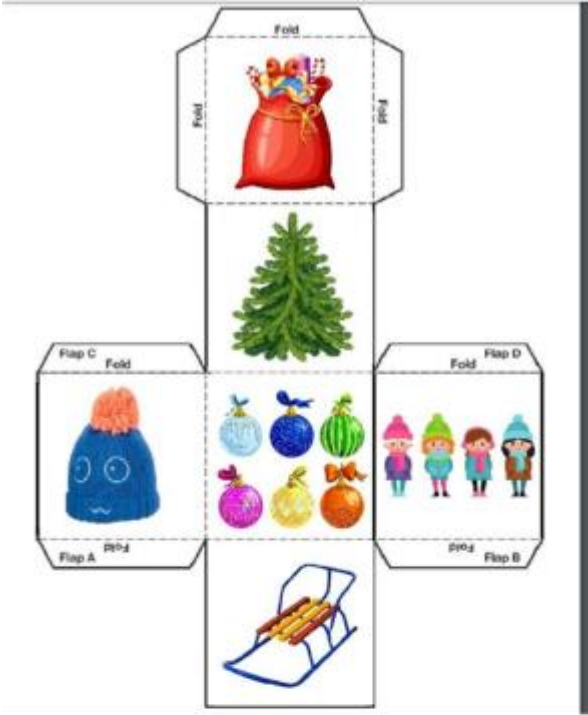

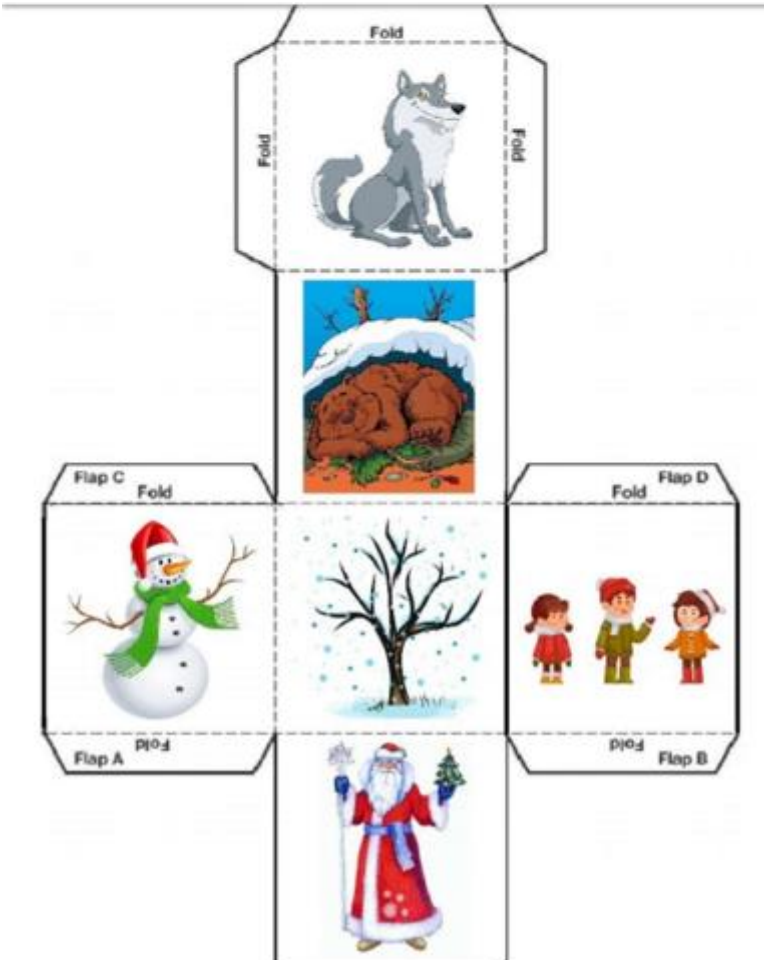
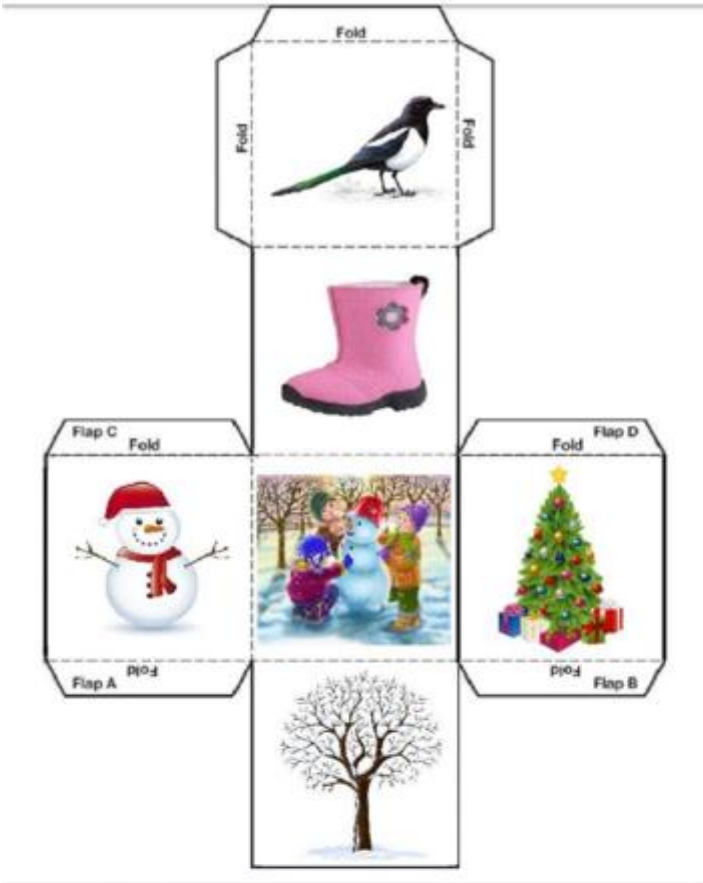

ДОДАТОК В

КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ ХЕРСОНЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Я, Дудка Аліна Сергіївна, учасник(ця) освітнього процесу Херсонського державного університету, УСВІДОМЛЮЮ, що академічна доброчесність – це фундаментальна етична цінність усієї академічної спільноти світу.

ЗАЯВЛЯЮ, що у своїй освітній і науковій діяльності ЗОБОВ'ЯЗУЮСЯ:

– дотримуватися:

- вимог законодавства України та внутрішніх нормативних документів університету, зокрема Статуту Університету;
- принципів та правил академічної доброчесності;
- нульової толерантності до академічного плагіату;
- моральних норм та правил етичної поведінки;
- толерантного ставлення до інших;
- дотримуватися високого рівня культури спілкування;

– надавати згоду на:

- безпосередню перевірку курсових, кваліфікаційних робіт тощо на ознаки наявності академічного плагіату за допомогою спеціалізованих програмних продуктів;
- оброблення, збереження й розміщення кваліфікаційних робіт у відкритому доступі в інституційному репозитарії;
- використання робіт для перевірки на ознаки наявності академічного плагіату в інших роботах виключно з метою виявлення можливих ознак академічного плагіату;

– самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного й підсумкового контролю результатів навчання;

– надавати достовірну інформацію щодо результатів власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використаних методик досліджень та джерел інформації;

– не використовувати результати досліджень інших авторів без використання покликань на їхню роботу;

– своєю діяльністю сприяти збереженню та примноженню традицій університету, формуванню його позитивного іміджу;

– не чинити правопорушень і не сприяти їхньому скоєнню іншими особами;

– підтримувати атмосферу довіри, взаємної відповідальності та співпраці в освітньому середовищі;

– поважати честь, гідність та особисту недоторканність особи, незважаючи на її стать, вік, матеріальний стан, соціальне становище, расову належність, релігійні й політичні переконання;

– не дискримінувати людей на підставі академічного статусу, а також за національною, расовою, статевою чи іншою належністю;

– відповідально ставитися до своїх обов'язків, вчасно та сумлінно виконувати необхідні навчальні та науково-дослідницькі завдання;

– запобігати виникненню у своїй діяльності конфлікту інтересів, зокрема не використовувати службових і родинних зв'язків з метою отримання нечесної переваги в навчальній, науковій і трудовій діяльності;

– не брати участі в будь-якій діяльності, пов'язаній із обманом, нечесністю, списуванням, фабрикацією;

– не підроблювати документи;

– не поширювати неправдиву та компрометуючу інформацію про інших здобувачів вищої освіти, викладачів і співробітників;

– не отримувати і не пропонувати винагород за несправедливе отримання будь-яких переваг або здійснення впливу на зміну отриманої академічної оцінки;

– не залякувати й не проявляти агресії та насильства проти інших, сексуальні домагання;

– не завдавати шкоди матеріальним цінностям, матеріально-технічній базі університету та особистій власності інших студентів та/або працівників;

– не використовувати без дозволу ректорату (деканату) символіки університету в заходах, не пов'язаних з діяльністю університету;

– не здійснювати і не заохочувати будь-яких спроб, спрямованих на те, щоб за допомогою нечесних і негідних методів досягати власних корисних цілей;

– не завдавати загрози власному здоров'ю або безпеці іншим студентам та/або працівникам.

УСВІДОМЛЮЮ, що відповідно до чинного законодавства у разі недотримання Кодексу академічної доброчесності буду нести академічну та/або інші види відповідальності й до мене можуть бути застосовані заходи дисциплінарного характеру за порушення принципів академічної доброчесності.

15.09.2021 р.
(дата)

Аліна Дудка
(ім'я, прізвище)